

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
НУРЛАТ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СЭЛЭНГЕШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 114

«7» сентябрь 2020 ел

Сэлэнгеш авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Сэлэнгеш авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет процессы түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 2019 елның 15 ноябрендәге 91 номерлы карапына үзгәрешләр керту түрүнда

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Сэлэнгеш авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Сэлэнгеш авыл жирлеге Советы, **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Сэлэнгеш авыл жирлеге Советының 2019 елның 15 ноябрендәге 91 номерлы карапы (Советының 2020 елның 21 февралендәге 102 номерлы карапы белән кертелгән үзгәрешләр белән) белән расланган «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Сэлэнгеш авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет процессы түрүндагы нигезләмәгә әлеге карапга 1 нче күшымта нигезендә аны яна редакциядә раслаап, үзгәрешләр кертергә.
2. Әлеге карапны Интернет мәгълумат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга нәм Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында бастырырга <http://nurlat.tatarstan.ru/>.
3. Әлеге карапның үтәлешен контролльдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Сэлэнгеш авыл жирлеге
Советы рәисе

А.Н. Пинин

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Сәләнгеш авыл жирлеге Советының 2020 елның 7 сентябрендәге 114 номерлы карарына 1 нче күшымта

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районның Сәләнгеш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында нигезләмә

I бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Статья 1. Элеге Нигезләмә белән жайга салына торган хокукий мөнәсәбәтләр

Элеге бюджет процессы турында Нигезләмә Сәләнгеш авыл жирлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Сәләнгеш авыл жирлеге Уставы нигезендә, жирлек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү, аның үтәлешен контролльдә тоту барышында, шулай ук муниципаль бурыч алып бару һәм жирлекнең муниципаль бурычы белән идарә итү барышында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

Статья 2. Авыл жирлегендә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен тормышка ашыруның хокукий нигезләре

Бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, элеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Статья 4. Жирлек бюджетының хокукий формасы

Сәләнгеш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге бюджеты Сәләнгеш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана (алга таба - текст буенча-жирлек Советы).

Жирлек бюджеты өч елга – чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

Жирлек бюджеты проектын формалаштыру Сәләнгеш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге башкарма комитеты (алга таба - авыл жирлеге башкарма комитеты) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләре нигезендә кабул ителә торган хокукий актлары нигезендә, жирлек советының хокукий актлары нигезендә башкарыла.

Статья 5. Жирлектә Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Жирлек бюджеты күрсәткечләренең жирлек бюджеты проектын төзегендә, жирлек бюджетын үтәгендә, аның үтәлеше турындагы хисапны формалаштырганда Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукий актлар нигезендә жирлек бюджеты күрсәткечләренең Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләрдәге бюджетлары белән чагыштыруын тәэмин итү максатларында кулланыла.

2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәгендә бюджет керемнәренең баш администраторларының Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында Россия Федерациясе бюджет законнарында билгеләнгән нормативлар нигезендә бүленә торган керемнәр буенча кодларының дәвамчанлығы тәэмин ителә.

Статья 6. Бюджет процессы принципы

Жирлекнең бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- бюджет системасының бердәмлеге;
- бюджетлар арасында керемнәр һәм чыгымнарны һәм дефицитларны финанслау чыганакларын бүлү;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганаклары чагылышының тулышы;
- баланслылығы;
- бюджет чарапарын куллануның нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарын гомуми (жыелма) каплау;
- ачыклык;
- бюджетның дөреслеге;
- бюджет акчаларының адреслары һәм максатчан характеристы; чыгымнар буенча;
- кассаның бердәмлеге.

Статья 7. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәгә этапларны үз эченә ала:

- чираттагы финанс елына hэм план чорына жирлекнен социаль-икътисадый үсеше фаразларын, чираттагы финанс елына hэм план чорына бюджет hэм салым сәясәтенен төп юнәлешләрен эшләү;
- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау hэм раслау;
- жирлек бюджеты үтәлеше;
- бюджет турында карага үзгәрешләр hэм өстәмәләр керту;
- бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Финанс елы календарь елына туры килә hэм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

Статья 8. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында катнашучылар булып түбәндәгеләр торалар:

- Жирлек Советы;
- Жирлек башлыгы;
- Авыл жирлеге башкарма комитеты;
- Жирлекнен ревизия комиссиясе;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет керемнәренең Баш администраторлары (администраторлары);
бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары);

Статья 9. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Совет Поселения:

Жирлек Советы:

- жирлек бюджетын hэм аның үтәлеше турында хисапларны карый hэм раслый;

- жирлек бюджеты үтәлешен контрольдә тотуны оештыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең hэм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенең hэм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенция чикләрендә, аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен жирлек башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәkle мәгълүмат бирелергә тиеш.

2. Жирлекнен башкарма комитеты аны Сәләнгеш авыл жирлеге советына раслау өчен кирәkle документлар hэм материаллар белән төзи, жирлек бюджетының үтәлешен hэм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Сәләнгеш

авыл жирлеке советына раслауга жирлек бюджетының үтэлеше турында хисап тапшыра, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, элеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Жирлекнең ревизия комиссиясе түбәндәгеләрне башкара:

бюджет акчаларын куллануның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты;

- бюджет турындагы каарлар проектларына, бюджет законнарының башка норматив хокукий актларына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгәнлегенә экспертиза;

- муниципаль программаларга экспертиза;

- бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, бюджет үтэлеше турында хисап буенча тикшерүләр һәм бәяләмәләр әзерләү, шулай ук бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрене бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү буенча;

- эчке финанс тикшерүе һәм эчке финанс аудитының бюджет чараларын Баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

4. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне тәшкил итә;

бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне формалаштыра, раслый һәм контролльдә тота;

максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнәң үтәлешен тәэмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исеменнән аңа буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, элеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5. Бюджет акчаларын бүлүче:

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнәң үтәлешен тәэмин итә;

бюджет акчаларының тиешле баш күрсәтмәсендә билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчалары баш урнаштыручының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

6. Бюджет акчаларын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджет сметасын төзи һәм башкара;

- бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) башкара;

- үзендә каралган бюджет ассигнованиеләрен қуллануның нәтижәлелеген, максатчан характеристын тәэмин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

бюджет исәбен алыш бара (бюджет исәбен алыш баруны тәэмин итә) яки килешү нигезендә әлеге вәкаләтне бүтән учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет Хисабын формалаштыра (формалаштыруны тәэмин итә) һәм тапшыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы хокукий актларда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

Статья 10. Бюджет керемнәре

1. Доходы бюджета поселения формируются в соответствии с бюджетным законодательством Российской Федерации, законодательством Российской Федерации о налогах и сборах и законодательством об иных обязательных платежах.

2. Жирле салымнар турында карап, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерүче, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорына үз көченә керә торган Совет каарларына үзгәрешләр керту турында Сәләнгеш авыл жирлеге каары чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карап проекты кертелгәнче 10 көннән дә соңга калмычча жирлек Советына кабул ителергә тиеш.

Статья 11. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимияте органнарының, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәу Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет, Сәләнгеш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

Статья 12. Резерв фонды

Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек Башкарма комитетының Резерв фондын булдыру каралырга мөмкин.

Жирлек Башкарма комитетының Резерв фонды бюджет турыйнdagы карап белән билгеләнә һәм чыгымнарының гомуми күләме карапы белән расланган 3 проценттан да артмаска тиеш.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Жирлек башкарма комитетының Резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турыйнdagы хисап жирлек бюджеты үтәлеше турыйнда квартал саен һәм еллык хисапларга күшүп бирелә.

Статья 13.

Муниципаль ихтияжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

1. Муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турыйнdagы Россия Федерациясе законнары нигезендә дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән очраклардан тыш, дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алулар планы-графигы нигезендә төзелә һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә түләнә, моңа дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турыйнда Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә түләнелә.

Статья 14. Бюджет кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты кытлыгы, элеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләрне үтәп, жирлек бюджеты турыйнда карап белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яки) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындағы 4 пунктында караптар гамәлгә ашырылган очракта, жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яки) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәренең расланган еллык гомуми күләменең 5 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлек бюджеты турында Совет карапы белән жирлек милкендәге акцияләрне сатудан кергән керемнәренең һәм капиталда катнашуның башка рәвешләренең бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары составында расланган һәм (яисә) жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларның кимүе ачыкландырылган очракта, жирлек бюджеты кытлыгы әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрне күрсәтелгән кертемнәр суммалары чикләрендә һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны киметү чикләрендә арттырырга мөмкин.

3. Еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән жирлек бюджеты кытлыгы әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

Статья 15. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганаклары составына кертелә:

номиналь хакы Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле көгөзләрне урнаштырудан кергән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындағы аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының җәлеп итегендә һәм түләнгән кредитлары арасындағы аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында җәлеп итегендә һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындағы аерма жирлек бюджетына һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындағы аерма;

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәрту;

жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаклары.

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаклары составына кертелә:

Жирлек милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан керемнәр;

жирлек бюджеты акчалары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуны барлыкка китергән йә бенефициарның принципалга таләбе

хокуклары гарантка биреп торылган очракта, Россия Федерациисе валютасында урнашу гарантияләрен үтәүгә юнәлтелгән чарапар күләме;

Россия Федерациисе валютасында жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен каплауга юнәлдерелә торган чарапар күләме;

юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма Россия Федерациисе валютасында бюджет кредитлары бири;

Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына елешләрне кире кайтарудан алынган акчалар һәм бюджеттән бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына Россия Федерациисе валютасында бюджет кредитлары бири;

жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү буенча операцияләр үткәргәндә жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма.

Жирлек бюджетының бердәм счетында калдыклар белән идарә итү операцияләре составына жирлекнең гамәлгә куючысы һәм шәхси счетлары Россия Федерациисе законнары нигезендә жирлекнең Финанс-бюджет палатасында ачылган оешмаларны җәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына кертелә:

Россия Федерациисеннән һәм юкка чыгарылган Чит ил валютасында җәлеп ителгән чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында бирелгән бюджет кредитлары белән күчерү арасында аерма;

максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациисенә бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукуны барлыкка китергән очракта муниципаль гарантияләрне үтәүгә юнәлдерелә торган чарапар күләме".

Статья 16. Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы

Долговые обязательства Поселения могут существовать в виде обязательств по:

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин:

- 1) жирлекнең кыйммәтле кәгазыләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазыләргә);
- 2) Россия Федерациисе валютасында Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка җәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисеннән чит ил валютасында җәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 4) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан Россия Федерациисе валютасында җәлеп ителгән кредитлар;
- 5) Россия Федерациисе валютасында белдерелгән жирлек гарантияләре (муниципаль гарантияләр);

6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисе Чит ил валютасында бирелгэн муниципаль гарантияләргә;

7) Россия Федерациисе Бюджет кодексы гамәлгә кергәнче барлыкка килгән hәм муниципаль бурычка кертелгэн бүтән бурыч йөкләмәләре буенча.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгэн бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жәлеп ителгэн кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

1) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгэн муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгэн Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгэн бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) йөкләмәләр Россия Федерациисе валютасында белдерелгэн кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгэн кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациисе валютасында белдерелгэн муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме Россия Федерациисе валютасында.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисеннән жәлеп ителгэн чит ил валютасындагы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирлек тарафыннан бирелгэн чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртacha сроклы (бер елдан биш елга кадәр) hәм озак сроклы (биш елдан алыш 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

Статья 17. Россия Федерациисе валютасында курсәтелгэн Поселениенең бурыч йөкләмәләрен туктату hәм аларны муниципаль бурычтан алу

1. Эгәр Россия Федерациисе валютасында курсәтелгэн муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсендә муниципаль бурыч йөкләмәсендә каралган чорны юкка чыгару датасыннан соң өч ел дәвамында курсәтелгэн йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала hәм, эгәр

вәкиллекле органның муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурыч органыннан төшереп калдырыла.

Жирлекнең муниципаль гарантияләр буенча бурыч йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында вакыйгалар (шартлар) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (шартлар) турында белешмәләр житкәнгә (килеп житүгә) карап, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Жирле администрация әлеге статьяның 1 пунктындагы беренче абзацында күрсәтелгән сроклар үткәннән соң Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукий акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәптән төшерү суммасын чагылдырмыйча гына, аларны исәптән төшерү суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пунктындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне, Россия Федерациясе законнарында каралган бүтән операцияләр алмашу нәтиҗәсендә алынган (алмашу нәтиҗәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне, түләү датасы башланганчы, эмиссия шартлары нигезендә, эмитацияләгән орган тарафыннан тулысынча сатып алынган (алынган) чыгару күрсәтелгән орган карапы буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылышга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитенты, Россия Федерациясе законнарында каралган бүтән операцияләр алмашу нәтиҗәсендә алынган (алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча йөкләмәләрне түләү датасы житкәнчегә кадәр үтәү дип танырға хокуклы.

Статья 18. Муниципаль алымалар

1. Жирлек исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә заем акчаларын жирле бюджетка жәлеп итү аңлашыла, алар буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак барлыкка килә.

2. Жирлекнең муниципаль тышкы бурыч алулары астында, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында, федераль бюджеттан жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча жирлекнең чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең дәүләт тышкы бурыч алулары программасына көртөлгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек исеменнән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Жирлек уставы нигезендә муниципаль алынналарны гамәлгә ашыру хокуку җирле администрациягә кагыла (Жирлекнең башкарма-күрсәтмә органына).

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгәндә жирлек тарафыннан башкарыла:

1) жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычлары булмау;

2) исемлекләре Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның бер яисә берничә эшчәнлеген гамәлгә ашыручы затларыннан Жирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән дәрәжәдән түбәнрәк кредит рейтинги алынган.

6. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткәn очракта, ул Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясындагы 5 пунктында каралган, Жирлекнең бурыч тотрыклылығы дәрәжәсе түбән булган заемщиклар төркеменә илтә торган дәрәжәләргә кадәр муниципаль алынналарны гамәлгә ашырырга, жирлекнең бурыч тотрыклылығы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткәn очракта, муниципаль алынналарны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлығы белән муниципаль эчке һәм тышкы алынналар, муниципаль гарантияләр программаларын чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр көртөлгән очракта гына бирергә хокуклы.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткәn очракта, муниципаль алынналарны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 (1) статьясындагы 5 пунктында каралган Поселешенең бурыч тотрыклылығы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткәn очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру юлы белән муниципаль эчке алынналарны Поселениенең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан туләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә Россия Федерациясе Бюджет

кодексының 107 (1) статьясындағы 9 пункты һәм 31(1) статьясындағы 7 пункты белән каралган муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашырырга хокуклы.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышкы алынмаларны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуксыз.

11. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлығы тарафыннан муниципаль эчке алынмалар, муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгәндә генә муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы.

12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясындағы 9 пунктында каралган Жирлекнәң түләү сәләтен торғызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча жирлекләр йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт итәлми.

Статья 19. Чит ил валютасында күчеп утыру белән гарантияләр бирү үзенчәлекләре

1. Жирлек Россия Федерациясенең чит ил валютасында алган акчаларын Россия Федерациясенән алырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындағы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясенең өченче затлары йөкләмәләре буенча чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

Статья 20. Муниципаль алынмаларның чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль алынмалар алуның иң чик күләме дигәндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы үзләштерүләр программалары буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп итүнең жыелма күләме анлашыла.

2. Жирле бюджетка акчалар жәлеп иту қүләмнәре чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы үзләштерүләр программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчалар жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм жирле бюджет турындағы карар белән тиешле финанс елына расланган Поселешнән бурыч йөкләмәләрен каплау қүләмнәренән артмаска тиеш, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып.

3. Хисап финанс елында жирлекнең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артып киткән очракта, күрсәтелгән артык суммасында жирле бюджет акчаларының калган өлешләре агымдагы финанс елына бурыч алуларның ин чик күләмен кыскартып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелргә тиеш.

Статья 21. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең чик күрсәткечләре

1. Жирле бюджет турындагы карап белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (жирлекнең чит ил валютасында йөкләмәләре булган очракта) өске чикләре, елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан килүче елның 1 гыйнварына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча) билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр булган очракта) күрсәтелә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгендә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме жирле бюджет турындагы карап белән чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) расланган, кире кайтарылмый торган керемнәрнең расланган күләмен һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәрен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләменнән артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында каралган чараплар кулланылган очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет керемнәренең гомуми күләменең расланган 50 процентыннан артмаска тиеш, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча жирле бюджет керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча гына.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтугә чыгымнар күләме, түбәндәге таләпләрне үтәгендә, жирле бюджет турындагы карап белән раслана:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтугә чыгымнар күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карап (чираттагы финанс елы) белән тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменең 10 процентаеннан артмаска тиеш, моңа Россия Федерациясе бюджет системасы

бюджетларыннан бирелэ торган субвенциялэр исәбеннән башкарыла торган чыгымнар күләме керми;

2) чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан гомуми салым, салым булмаган көрөмнәрнең гомуми күләменең жирле бюджет чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган, чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет системасы бюджетларыннан алынган түләүләрнең еллык суммасы (курсәтелгән нисбәтне исәпләгендә, курсәтелгән нисбәтне исәпләгендә, елның 1 гыйнварыннан соң, киләсе финанс елында һәм план чорыннан соң бурычларны вакытыннан алда каплауга жибәрелэ торган түләүләр суммасы исәпкә алымый.

Статья 22. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелэ торган муниципаль гарантияләрнең чит ил валютасындагы исемлеге, түбәндәге белешмәләрнең курсәтеп, үз эченә ала:

1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен курсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәэммин ителә торган йөкләмәләр буенча йөкләмәләр валютасы;

3) гарантияләрнең гомуми күләме;

4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокуки булу (булмау);

5) гарантияләрнең бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэммин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелэ һәм үтәлә.

3. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программы бюджет турында тиешле карага күшүмтә булып тора.

Статья 23. Муниципаль тышкы бурыч алулар программы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программы чираттагы финанс елына һәм финанс елында) чит ил максатчан кредитларын һәм (яисә) чит ил валютасында түләнэ торган максатчан чит ил кредитларын қуллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт

2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программы белән билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) федераль бюджеттан чит ил максатчан кредитларын қуллану кысаларында чит ил валютасында жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча (чираттагы финанс елында) жирле бюджетка акча жәлеп итү күләме һәм килеп туган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;

2) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) жирлекнең максатчан чит ил кредитларын куллану қысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән бурыч йөкләмәләрен түләү құләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программысы чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турындагы каарга күшымта булып тора.

Статья 24. Муниципаль эчке бурыч алулар программысы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программысы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар программысы белән билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен жирле бюджетка акча жәлеп итү құләмнәре һәм түләүнәң индикаторлары, тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджетка акча жәлеп итү құләмнәре;

2) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү құләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программысы чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турындагы каарга күшымта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткәрү муниципаль эчке бурыч алулар программында чагылыш тапмый.

Статья 25. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программысы

1. Россия Федерациисе валютасындағы муниципаль гарантияләр программысы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торған муниципаль гарантияләрнең Россия Федерациисе валютасындағы исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге белешмәләрне құрсәтеп:

1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр құләмен құрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең ғомуми құләме;

3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокуки болу (булмау);

4) гарантияләрне бирү һәм үтәүнәң башка шартлары.

2. Россия Федерациисе валютасында белдерелгэн йөклөмөлөр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациисе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациисе валютасындагы муниципаль гарантияләр программысы бюджет турындагы тиешле карага күшымта булып тора.

Статья 26. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр урнаштыруның чик күләмнәре

Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең иң чик күләмнәре Жирлек Советы тарафыннан муниципаль эчке бурычның өске чиге нигезендә билгеләнә, тиешле бюджет турында карап белән билгеләнгән.

Статья 27. Муниципальные гарантии

1 Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында килешүдән яки башка алыш-бирештән (төп йөклөмәдән) килеп чыккан акчалата йөклөмөләрен тиешенчә үтәүне тәэммин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөклөмөләрен вакытыннан алда үтәүне, шул исәптән принципалга аларны вакытыннан алда үтәү йә принципал йөклөмөләрен үтәү срогы килеп чыккан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да, тәэммин итми.

3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.

4. Муниципаль гарантия төп йөклөмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.

5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның гарантия суммасы чикләрендә үзенә тәэммин ителгән йөклөмәсө буенча субсидия жаваплылык tota.

6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем – жирлек) һәм Гарант исеменнән гарант бирүче орган исеме;

2) бенефициар атамасы;

3) принципалның исеме;

4) тәэммин ителешенә гарантия бирелә торган йөклөмә (төп йөклөмәнең исемен, төзү датасын һәм номерын (булган очракта), төп йөклөмәнең гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөклөмөләрне үтәү срогын, якларның атамаларын, төп йөклөмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп);

5) гарантия буенча Гарант йөклөмөләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантия үз көченә керү датасы яки гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу срогы;

9) гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе, гарантия очрагын билгеләү;

10) гарантияне кире алу нигезләре;

- 11) Гарант тарафыннан гаранция буенча йөклөмөлөрне үтәү тәртибе;
- 12) гарантиянең тулы күләмендә яисә нинди дә булса өлешендә, үтәлгәндә (туктатылганда) принципалның гаранция белән тәэммин ителгән йөклөмөлөренең нинди дә булса өлешендә яисә гарантиядә билгеләнгән башка очракларда гаранция суммасын киметү нигезләре;
- 13) гарантияне туктату нигезләре;
- 14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөклөмә шартлары;
- 15) гарантның муниципаль гаранция буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау турында принципалга Карата таләбе булу яисә булмау (гарантның принципалга карата регресс таләбе, регресс);
- 16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, гарантның норматив хокукий актлары, Гарант исеменнән гаранция бирүче орган актлары белән билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукин күздә тотмаган муниципаль гаранция бары тик хужалык жәмғияте йөклөмөләре генә, акцияләренең 100 проценты (өлешләре) тиешле гавами-хокукий берәмлек (гарант), муниципаль унитар предприятие, аның мөлкәте тиешле гавами-хокукий берәмлек (гарант) милкендә булган муниципаль унитар предприятие (гарант) тарафыннан гына тәэммин ителергә мөмкин).

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житу белән билгеләнә.

9. Бенефициарның алдан язмача ризалыгыннан башка муниципаль гаранция шартларын үзгәртергә хокуксыз.

10. Гарантка карата таләпнең муниципаль гаранция буенча кабул ителгән бенефициары, күрсәтелгән хокукларны гарантияның алдан язмача ризалыгыннан башка, облигациягә хокукларны яңа хужага (сатып алучыга) күчүгә, муниципаль гаранция белән тәэммин ителә торган принципал (эмитент) йөклөмөләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (кучу) керми, тапшырылырга (башка нигезләр буенча күчәргә) мөмкин түгел.

11. Кредит (заем, шул исәптән облигация) буенча йөклөмөлөрне үтәүне тәэммин итә торган муниципаль гаранция муниципаль гарантиядә күрсәтелгән төп йөклөмөләр шартлары муниципаль гарантиядә күрсәтелгән гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелмәгән очракта гына һәм (яисә) кредит (заем, шул исәптән облигация) белән тәэммин ителгән муниципаль гаранция акчаларыннан максатчан файдаланмаган очракта, кредит шартнамәсе һәм кредит буенча муниципаль гаранция бирү турындағы шартнамә нигезендә кредитны максатчан куллануны тикшереп тору башкарыла торган кредит чараларыннан (заем, шул исәптән облигацион) файдаланган очракта гына гарант тарафыннан соратып алышырга тиеш.

12. Муниципаль гаранция буенча акча түләү турындағы бенефициарның таләбе (гарантия үтәлеше турындағы бенефициарның таләбе) гаранция белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләре

гарантиядэ билгелэнгэн тэртиптэ язма рэвештэ гарантка, гарантиядэ күрсэтелгэн документларны керте, күрсэтелергэ тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия бирү турында шартнамэдэ һэм Шартнамэдэ билгелэнгэн срогыннан алда гарантияне үтэү турында, шул исэптэн принципалның гарантия белэн тээмин итэлгэн йөклэмэлэрэн үтэү срогы килеп чыккан вакыйгалар (шартлар) килеп чыккан очракта, гарантияне үтэү турында талэплэр куярга хокуклы түгел.

14. Гарант бенефициар талэплэрэн үтэү турында принципалга хэбэр итэргэ һэм принципалга талэпнен күчermэсен тапшырырга бурычлы.

15. Гарант муниципаль гарантиядэ билгелэнгэн срока гарантияне үтэү турында бенефициар талэплэрэн, күрсэтелгэн талэпкэ кушымта итеп куелган документларның нигезлелек һэм гарантия шартларына туры килү-килмэве предметын һэм ача кушып бирелгэн документларны карага тиеш.

16. Гарантияне үтэү турында бенефициар талэбе һэм ача кушып бирелгэн документлар нигезсез һэм (яисэ) гарантия шартларына туры килми дип таныла һэм гарант бенефициарга түбэндэгэ очракларда аның талэплэрэн канэгатьлэндерүдэн баш тарта:

1) талэп һэм (яисэ) ача кушымта итеп бирелгэн документлар гарантия (гарантиянең гамэлдэ булу срогы) бирелгэн вакыт тэмамланганнын соң гарантка күрсэтелгэндэ;

2) талэп һэм (яки) ача кушып бирелгэн документлар гарантка гарантиядэ билгелэнгэн тэртипне бозып күрсэтелгэндэ;

3) талэп һэм (яки) ача кушып бирелгэн документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һэм (яисэ) өченче затлар тарафыннан тэкъдим итэлгэн йөклэмэлэрнең гарантиялэрэн тиешенчэ үтэүне кабул итүдэн баш тарткан;

5) гарантиядэ билгелэнгэн башка очракларда.

17. Муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарның гарантияне һэм (яисэ) ача кушып бирелгэн документларны үтэү турындагы талэбен канэгатьлэндерүдэн баш тарту турында бенефициарга хэбэр итэргэ тиеш.

18. Гарант бенефициар талэбенэ каршы чыгарга хокуклы, алар принципал тэкъдим итэ ала. Гарант, принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да, элеге каршылыктарга хокукун югалтмый.

19. Гарантия үтэлеше турында бенефициар талэбе һэм ача кушып бирелгэн документлар муниципаль гарантиянең нигезле һэм тиешле шартларына туры килэ дип танылган очракта, гарант гарантия белэн билгелэнгэн вакытта гарантия буенча йөклэмэнे үтэргэ тиеш.

20. Муниципаль гарантиядэ караган гарантның бенефициар алдындаагы бурычы принципалның гарантия белэн тээмин итэлгэн срогы чыккан йөклэмэлэрэ күләмендэ, әмма гарантия суммасыннан да артмаган күләмдэ акча түлэү белэн чиклэнэ.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар каршында Гарант йөклэмэсе туктатыла:

1) Гарант тарафыннан бенефициарга гарантиядә билгеләнгән күләмдә акча түләү белән;

2) гарантия бирелгән билгеле бер вакыт үткәннән соң (гарантия гамәлдә булу срогы);

3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан гарантия белән тәэммин ителгән принципал йөкләмәләрен үтәү йә принципипалның күрсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) гарантияне үтәү турындагы гарантка карата таләпләр булуга карамастан) туктатылган очракта);

4) бенефициарның гарантка кире кайтару һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча йөкләмәләрен гаранттан азат итү турында язма гаризасын гарантия буенча үз хокукларыннан баш тарту нәтижәсендә, принципал тарафыннан гарантия буенча бенефициарлар фактта булмаганда һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр булмаганда, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115 статьясында каралган гарантияне гарантка кире кайтару нәтижәсендә, бенефициарның гарантия буенча үз хокукларыннан һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән гарантия буенча;

5) әгәр гарантия бирелгән принципал йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә;

6) бенефициар гарантка һәм (яки) судка гарантны үтәү турындагы гарантка таләп куйғаннан соң төп йөкләмәне (шул исәптән бенефициар принципипалын һәм (яисә) бенефициарны юкка чыгару белән бәйле рәвештә) туктату яисә аны гамәлдә булмаган килемешү дип тану белән;

7) бенефициарның башка затка бүтән затка күчүе яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка карата гарантиягә, хокукларга һәм (яисә) төп йөкләмә буенча таләпләрнен (курсәтелгән хокукларны (хокукларны һәм бурычларны) алдан язма ризалыгыннан башка гарантка карата таләпләр (тапшыру (күчү) булғанда, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә принципипалның (сатып алучыга) хокуклары күчүгә бәйле рәвештә, принципипалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәү гарантия белән тәэммин ителгәндә);

8) принципал бүтән затка тапшырган яисә принципипалга караган башка нигезләр буенча башка затка күчкән очракта, төп бурыч буенча принципипалга караган хокуклар һәм (яисә) бурычлар (бурычлар) принципипалның гарантның алдан язма ризалыгыннан башка төп йөкләмә буенча тапшырылган очракта;

9) гарантияне соратып алу нәтижәсендә, гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Бенефициарның Гарант йөкләмәләре туктатылғаннан соң гарантияне тотып калуы бенефициарның күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларын сакламый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булған Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципипалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне соратып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләр килеп чыгу турында мәгълүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Эгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуки барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга Карата таләбе хокуклары гарантка юл қуелуга бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак карала.

25. Эгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуки барлыкка килүгә китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка юл қуелуга бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмендә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү өчен гарант тарафыннан түләнгән акчалар регресси тәртибендә Гарант тарафыннан алынган акчалар яисә гарантка бенефициарның принципалга карата таләбе хокукин үтәү йөзеннән Гарант тарафыннан алына торган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэммин ителгән кредитлар һәм кредитлар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэммин ителгән кредит (займ) акчаларыннан максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турындагы килешүдә билгеләнгән жаваплылык тота.

29. Бенефициарлар буенча билгесез затлар даирәсе булган йөкләмәләрне тәэммин итүгә бирелә торган муниципаль гарантия үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карап белән билгеләнә.

Статья 28. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр

1. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр дип Жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазыләр таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитенты булып жирле администрация тора, ул жирлек уставы белән муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукуна ия.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле көгазыләр төрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мөрәжәгать итү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

Статья 29. Бюджетара трансфертлар

Бюджетара трансфертлар РФ Бюджет кодексы белән билгеләнгән рәвешләрдә һәм тәртиптә бирелә.

Статья 30. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек бюджетында карала.

Статья 31. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр

1. Жирлек алдын DAGY акчалата буенча бурыч-бурычлы кеше билгеләнгән датага жирлек алдын DAGY акчалата йөкләмәләргә туры китереп түләргә тиешле акчалар суммасы.

2. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр жирлекнең финанс активларын формалаштыра.

3. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән төшерү һәм торғызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, жирлекнең Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) һәм мондый йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итә торган алыш-бирешләрне исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләпләрне хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93 статьясын DAGY 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93 статьясын DAGY 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Килешүдә башкача билгеләнмәгән очракта, жирлек алдын DAGY акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм счетына күчерү датасыннан башлап үтәлгән дип санала.

II бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

Статья 32. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгым йөклөмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

Бюджет проектын төзу, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәгән әлеге Нигезләмә нигезендә, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзу түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Жыелышына юлламасы нигезләмәләре турында;
- жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы турында;
- жирлекнең бюджет сәясәтенен төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре турында;
- муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, курсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектларында).

3. Бюджет проектын төзу өчен түбәндәге мәгълүматлар кирәк:

- Россия Федерациясенең салымнар һәм жыемнар турындагы законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Татарстан Республикасы законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Татарстан Республикасы законнары, салымнар һәм жыемнар турында жирлек Советының норматив-хокукий актлары проектын эшли башлаганнан бирле гамәлдә булып килә торган;

- федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан жирлек бюджетына күчерүләр нормативлары турында;

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча кире кайтарылмый торган керемнәр һәм (яисә) салым керемнәренең фаразланган күләмнәре;

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре турында.

хезмәт курсәтүгә норматив чыгымнар.

Статья 33. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы кимендә өч елга эшләнә.

2. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советына бюджет проектын кертү турында карап кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.

3. Жирлек бюджеты проектын төзу һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртүгә бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

Статья 34. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре жирлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендә, жирлек бюджеты турыйнdagы карап проектын кабул иткән көнне жирлек Советына салымнар hәм жыемнар турыйнdagы законнар, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары hәм жирлек Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә фаразлана, ул жирлек бюджетының салым булмаган керемнәрен билгели.

2. Жирле салымнар турыйнdagы карапларга үзгәрешләр кертү турыйнда жирлек Советы караплары, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы, чираттагы финанс елында hәм план чорында үз көченә керә торган жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган караплар чираттагы финанс елына hәм план чорына жирлек бюджеты турыйнdagы карап проектын жирлек Советына керткәнче, 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

3. Жирлек Советының чираттагы финанс елына hәм план чорына жирлек бюджеты турыйнdagы карап проектын жирлек Советына керткәннән соң кабул ителгән салымнар hәм жыемнар турыйнdagы норматив-хокукый актларына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан норматив-хокукый актлары чираттагы финанс елыннан соң килуче елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча жирлек Советының курсәтелгән норматив-хокукый актларының үз көченә керүе турыйнdagы нигезләмәләрне үз эченә алырга тиеш.

Статья 35. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Нурлат муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә торган методикага туры китереп башкарыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге hәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

Статья 36. Муниципаль программалар

1. Жирлекнең муниципаль программалары (алга таба - муниципаль программалар) авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан алар билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү hәм әлеге программаларны формалаштыру hәм тормышка ашыру турыйнда караплар кабул итү тәртибе авыл жирлеге Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмим итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган муниципаль хокукый акт нигезендә, бюджет чыгымнарының hәр максатчан статьясы буенча бюджет турыйнdagы карап белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга

үзгәрешләр жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципальная программалар үз көченә кергән көннән алыш өч айдан да соңга калмычы бюджет турындагы карарга туры китерелергә тиеш.

3. Йәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Элеге бәяләү үткәрү тәртибе һәм аның критерийләрү жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты чираттагы финанс елыннан башлап расланган муниципаль программаны туктату яки үзгәртүү, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртүү кирәклеге турында карар кабул итәргә мөмкин.

Статья 37. Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәп, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

III бүлек. БЮДЖЕТ ТУРЫНДАГЫ КАРАРНЫ КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

Статья 38. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджеты турындагы карарда бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, жирлек дефициты (профициты), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, элеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә;

2. Жирлек бюджеты турындагы карар белән раслана:

бюджет керемнәренең Баш администраторлары исемлеге;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары исемлеге;

бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль програмmalар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), чыгымнар төрләре төркемнәре буенча бүлү,

чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансферлар күләме;

чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган (расланган) чыгымнарың гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) расланган (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 проценты күләмендә;

чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;

муниципаль эчке бурычның ин югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның ин югары чиген күрсәтеп, муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге;

жирлек бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы каарпроекты расланган бюджетның план чоры параметрларын үзгәрту һәм аларга жирлек бюджеты проектының планлаштырылган чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чоры параметрларын үзгәрту жирлек Советының муниципаль хокукый акты нигезендә гамәлгә ашырыла.

Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәрту расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту йә бюджет ассигнованиеләре чыгымнарының ведомство структурасына өстәмә максатчан маддәләр һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнары төрләре буенча өстәмә максатчан ассигнованиеләр керту юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар астында бюджет ассигнованиеләре бюджетлар чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре анлашыла.

5. Жирлек бюджеты турындагы каарда чираттагы финанс елыннан башлап, жирлек бюджеты турындагы каарда билгеләнгән максатларга, тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләменнән тыш, кертелергә (бюджетта чагылышы) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (төрләре) буенча бюджет керемнәреннән файдалану каралырга мөмкин.

Статья 39. Бюджет проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы каарпроекты белән бер үк вакытта жирлек Советына тәкъдим ителә:

- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм жирлектәге салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;
- жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикалары (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, дефицит (дефицит) бюджеты) фаразы;
- жирлек бюджеты проектына аңлатма язуы;
- чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге;
- агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;

башка документлар һәм материаллар.

Статья 40. Жирлек Советына бюджет турында карап проектын керту

1. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карап проектын жирлек советына 15 ноябрьдән дә соңга калмычка карауга кертә.
2. Авыл жирлеге бюджеты турында жирлек Советы карапы проекты белән план чорының расланган бюджет күрсәткечләрен төгәлләштерү һәм төзелә торган бюджетның план чорының икенче елы күрсәткечләрен раслау карала.
3. Авыл жирлеге бюджетының раслана торган план чорының параметрларын төгәлләштерүне күздә тота:
  - чираттагы финанс елына һәм план чорына авыл жирлеге бюджеты турында карап проектын карау предметы булып торучы төгәлләштерелгән күрсәткечләрен раслау;
  - жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечләрен арттыруны яисә киметүне раслау йә аңа өстәмә максатчан статьялар һәм (яисә) тиешле бюджет чыгымнары төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен керту.
4. Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләренең иң чик күләме жирлек Советы карапларында билгеләнгән авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең чыгым йөкләмәләрен финанс яғыннан тәэмин итү өчен житәрлек булмаса, башкарма комитет чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек советының чираттагы финанс елында һәм (яисә) план чорында финанслау чыганаклары белән тәэмин итеп мөрәжәйтләрнән үз көченә керү срокларын үзгәртү турында жирлек Советы караплары проектларын жирлек Советына кертә.

Статья 41. Бюджет турында карап проектын карау

1. Чираттагы финанс елына жирлек бюджеты турыйндағы карап проекты кертелгэннән соң 2 эш көне эчендә жирлек Советы Рәисе аны ревизия комиссиясенә экспертиза үткәрү өчен жибәрә.

Ревизия комиссиясе 10 (ун) эш көне дәвамында бюджет турыйндағы карап проекты турында бәяләмә әзерли.

Ревизия комиссиясе бәяләмәсе жирлек Советы депутатлары тарафыннан бюджет турыйндағы карап проектына төзәтмәләр әзерләгендә исәпкә алына.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турыйндағы карап проекты, жирлекнең Ревизия комиссиясе бәяләмәсе белән, комиссиягә, шулай ук жирлек Советы депутатларына карап тикшерү өчен жибәрелә, халық алдында тыңлауларда карала.

3. Бюджет турыйндағы карап проекты буенча килешмәгән сораулар килеп туган очракта, жирлек Советы Рәисе карапы белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа жирлек башкарма комитеты һәм жирлек советы вәкилләренең тигез саны керә.

Килештерү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне карый.

Жирлек бюджеты турыйндағы карап бер уқылышта кабул ителә.

4. Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән бюджет турыйндағы карап 2 (ике) эш көне дәвамында жирлек Советы рәисенә кул қую өчен жибәрелә.

5. Жирлек бюджеты турыйндағы карап рәсми рәвештә халыкка житкерелергә тиеш

Статья 42. Бюджет турыйндағы каарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турында карап кабул итмәү нәтижәләре

1. Бюджет турыйндағы карап чираттагы финанс елы башланганчы жирлек Советы тарафыннан каралырга, расланырга, жирлек Советы рәисе тарафыннан имзалаырга тиеш.

Жирлекнең жирле үзидарә органнары бюджет турында кабул ителгән каарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәэмин итү буенча үз компетенциясе чикләрендә мөмкин булган барлық чарагарны күрергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап финанс елы башыннан үз көченә көрмәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

IV бүлек. БЮДЖЕТ ҮТӘЛЕШЕ

Статья 43. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетның үтәлеши авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

2. Бюджет үтәлеши бюджет язмасы нигезендә оештырыла, ул кабул ителгән бюджетка һәм касса планына туры килергә тиеш.

Бюджет касса бердәмлеге һәм чыгымнарың ведомство буйсынуы нигезендә башкарыла.

3. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан башкарыла..

Статья 44. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә tota:

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнар, жыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән кергән керемнәрне бердәм бюджет исәбенә күчерү;

артык бүленгән суммаларны, артык түләнгән яки артык түләттерелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алышкан суммаларга исәпләнгән процентлар күчерү;

артык түләнгән яки артык алышкан суммаларны Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпкә алу;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрнең бюджет керемнәре администраторы тарафыннан төгәлләштерү;

арттырылган суммаларны, артык түләнгән яисә артык түләттелгән салымнарны, жыемнарны һәм башка түләүләрне кире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) гамәлгә ашыру өчен кирәклө акчаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетның бердәм счетыннан артык түләттелгән суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын күчерү.

Статья 45. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәгән килеш гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше түбәндәгеләрне күздә tota:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акчалата йөкләмәләрне раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

Бюджет акчаларын алучы агымдагы финанс елында аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән бүтән шартнамәләр төзү юлы белән яисә законнар, башка хокукий актлар, килешү нигезендә кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алучы казначылык түләүләрен башкару турындагы күрсәтмәләргә (алга таба - күрсәтмә) туры китереп, бюджет акчалары хисабына түләү бурычын раслый.

4. Муниципаль берәмлекләрнең финанс органнары бюджет һәм акча йөкләмәләрен исәпкә күйганды, акча йөкләмәләрен туләүне санкцияләгендә тиешле финанс органы билгеләгән тәртип нигезендә аларны тикшереп торалар:

бюджет акчаларын алучыларга житкерелгән бюджет йөкләмәләренең яисә бюджет ассигнованиеләренең тиешле лимитларына карата бюджет йөкләмәләрен үтәмәү, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясе коды турындагы мәгълүматның бюджет йөкләмәләренә туры килүе белән;

тиешле бюджет йөкләмәсен исәпкә алуга куелган мәгълүматның акчалата йөкләмәләре турында мәгълүматка туры килүе;

түләү документында күрсәтелгән мәгълүматка акчалата түләү, акчалата йөкләмә турында мәгълүмат туры килү-килмәве;

акчалата йөкләмәләр барлыкка килүне раслый торган документлар булу.

Тиешле финанс органы билгеләгән тәртиптә әлеге пунктта күрсәтелгән мәгълүматка өстәмә буларак контролльдә тотылышы га тиешле башка мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

Бюджет йөкләмәсе муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән очракта, өстәмә рәвештә дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрында муниципаль контракт турындагы белешмәләрнең һәм муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсен исәпкә алу турында белешмәләрнең һәм муниципаль контракт шартлары нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәләрен исәпкә алу хакындагы белешмәләрнең туры килүен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләр (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләре лимитлары алучыларга житкерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Халык алдындагы норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләр түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитлары житкерелгән чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Акча йөкләмәләрен үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасына бердәй счеттан чыгаруны раслый торган күрсәтмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләрен үтәүне раслаучы башка документларны тикшерү.

Статья 46. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетны үтәү бюджет язмасы нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары, администраторлары тарафыннан бюджет язмасы нигезендә гамәлгә ашырыла, мона бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә жирлек бюджетының бердәм счетындагы акчаларның калган өлешләре белән идарә итү операцияләре керми.

Статья 47. Жирлек бюджетын үтэгэндэ жирлек бюджеты турындагы каар белэн расланганнаан тыш фактта алынган керемнэрдэн файдалану

Жирлек бюджетын үтэгэндэ жирлек бюджеты турындагы каар белэн расланган керемнэрнең гомуми күләменнән фактта алынган керемнэр Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындагы З пунктында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, жирлек бюджетын үтэгэндә муниципаль хисаплашуларны биләүгә, муниципаль бурычны каплауга, шулай ук жирлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындагы З пунктында каралган күләмдә, бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр кертмичә генә жибәрелергә мөмкин.

Максатчан билгеләнеше (аларны бирү турында хәбәрнамә алган очракта) булган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансферлар, шул исәптән әлеге Нигезләмәнең 32 статьясындагы З пунктында билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджетына керә торган, жирлек бюджетын үтэгэндә жирлек бюджеты турында каар белэн расланган керемнэрдэн тыш фактта алынган субсидияләр, субвенцияләр, бюджетара трансферлар бирү максатларына туры китереп, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр кертмичә, бюджет язмасына үзгәрешләр кертең, жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга жибәрелә.

Статья 48. Агымдагы финанс елы тәмамлану

1. Жирлек бюджетын үтәү операцияләре 31 декабрьдә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында курсәтелгән операцияләрдән тыш, тәмамлана.

Агымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәү операцияләрен төгәлләү Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре үз эшчәнлеген 31 декабрьдә туктatalар.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр жирлек бюджеты үтәлешенә казначылык хезмәте курсәтуне гамәлгә ашыручы орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен жирлек бюджетының бердәм счетында калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

3. Агымдагы финанс елында кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Жирлек бюджетының бюджет акчалары баш администраторы агымдагы финанс елында максатчан кулланылмаган, субсидия һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяж булу турындагы каары нигезендә, курсәтелгән бюджетара трансферларның

калдыкларыннан артмаган күләмдә акчалар чираттагы финанс елында кире кайтарылырга мөмкин, моңа кадәр алар бирелгән бюджет кеременә, курсәтелгән бюджетара трансферларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәэммин итү өчен, чираттагы финанс елында кире кайтарылырга мөмкин.

V бүлек . БЮДЖЕТ ХИСАБЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРУ, КАРАУ ҢӘМ РАСЛАУ

Статья 49. Бюджет исәбе һәм бюджет үтәлеше турында хисап

1. Бюджет исәбенең һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясе һәм стандартлары бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисаплылыгы үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтиҗәләре турында хисап;
- 4) акча хәрәкәте турында хисап;
- 5) аңлатма язы.

3. Жирлекнең бюджет хисаплылыгы еллык булып тора. Бюджет үтәлеше турындагы хисап квартал саен була.

Бюджет үтәлеше турында квартал хисап Нурлат муниципаль районның рәсми сайтында хисаптан соң киләсе айның 10 числовына кадәр бастырыла.

Бюджет үтәлеше турында еллык хисап Нурлат муниципаль районның рәсми сайтында хисап елыннан соң киләсе елның 25 февраленә кадәр басыла.

Бюджет үтәлеше турында еллык хисап жирлек Советы карары белән бюджет законнарында каралган тәртиптә расланырга тиеш.

Статья 50. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшеру

1. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап жирлек Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, жирлек Советының муниципаль хокукий актында билгеләнгән тәртиптә Ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3. Жирлекнең башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча аңа бәяләмәгә әзерләнү өчен бюджетның үтәлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта уздырыла. Бюджет үтәлеше турында хисапка Бәяләмә төп администраторларның (администраторларның) еллык бюджет хисабының еллык бюджет хисабы күрсәткечләренә нигезләнеп әзерләнә.

4. Бюджетның үтәлеше турында еллық хисапка бәяләмә Жирлек советына жирлекнең Ревизион комиссиясе һәм Жирлекнең башкарма комитеты тарафынан тапшырыла.

Статья 51. Жирлек Советына бюджет үтәлеше турында еллық хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да соңға калмыйча Жирлек башкарма комитеты житәкчесе Поселения советына хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра.

2. Бюджет үтәлеше турындагы еллық хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет һәм бюджет хисаплылыгын һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләрен файдалануның башка нәтиҗәләрен анализлаучы аңлатма, жирлек бюджеты үтәлеше турында жирлек Советы карары проекты, жирлек бюджетының үтәлеше турында башка бюджет хисабы һәм жирлекнең берләштерелгән бюджетының үтәлеше турында бюджет хисабы, Россия Федерациясенең бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Утырышта жирлек Башкарма комитеты житәкчесе йә аның ризалыгы белән ревизия комиссиясе рәисенең доклады тыңдана.

4. Бюджет үтәлеше турында фикер альшу һәм хисапны карау йомгаклары буенча Жирлек Советы бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау һәм Жирлек Советы тиешле карап кабул итү яисә бюджетның үтәлеше турындагы каарны кире кагу турында карап кабул итә.

5. Бюджетны үтәү турында Совет тарафыннан карап кире кагылган очракта, ул күрсәткечләрне дөрес чагылдырмау яисә тұлсынча кире кагу фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган срокка кабат тапшыру өчен кайта.

Статья 52. Бюджет үтәлеше турында карап

Бюджет үтәлеше турындагы карап белән, керемнәрнең, чыгымнарның һәм бюджет дефицитының (профицитының) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап расланы.

Хисап финанс елында жирлек бюджетының үтәлеше турындагы каарага аерым күшүмталар белән күрсәткечләр расланы:

жирлек бюджеты керемнәрен классификацияләү кодлары буенча керемнәр;

бюджет чыгымнарның ведомство структурасы буенча чыгымнар;

чыгымнар классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;

Бюджет үтәлеше турындагы карап белән бюджет үтәлеше турындагы карап өчен бюджет законнарында һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән башка күрсәткечләр расланы.

Статья 53. Муниципаль финанс контроле

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган хокукий актлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга бүтән түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләр һәм йөкләмәләр бирә торган хокукий актлар нигезләмәләрен, шулай ук дәүләт (муниципаль) контрактлары, шартнамәләр (килешуләр) шартларын үтәүне тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңғы финанс контроленә бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле жирлекнең Ревизион комиссиясенең контроле эшчәнлеге булып тора

3. Эчке муниципаль финанс контроле жирлек башкарма комитетың органнары (вазыйфаи затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының контроле эшчәнлеге булып тора.

4. Авыл жирлегенең жирле бюджетын үтәү процессында бюджет хокук бозуларын кисәту һәм кисәту максатларында беренчел контроле гамәлгә ашырыла.

5. Авыл жирлегенең жирле бюджетын үтәү процессында бюджет хокук бозуларын кисәту һәм кисәту максатларында беренчел контроле гамәлгә ашырыла.